

NOGLE VEJLEDNINGER

som bør læses, inden man begynder at anvende denne bog.

Denne bog er en direkte fortsættelse af »At tro på Kristus«. Man kan godt anvende den uden at have læst »At tro på Kristus«, men må i så fald være forberedt på, at adskilligt som kan være både vigtigt og grundlæggende, forudsættes at være kendt.

Målet med bogen og opbygningen af den er den samme. Her tilbydes både en andagtsbog og en lærebog til tjeneste og til hjælp for mennesker, som gerne vil trænge dybere ind i kristendommen. Til hver dag angives først en bibeltekst, *som man bør læse*, idet det efterfølgende tekstafsnit mere eller mindre er en forklaring til den. Efter tekstgennemgangen følger så en bøn. Det er meningen, at man ved den daglige andagt tilføjer sine egne bønner.

Bogen kan læses om morgenen, i løbet af dagen eller om aftenen.

Til slut angives et eller flere salmevers. Dem kan man springe over, hvis tiden er kort.

Teksterne følger kirkeåret, men er samtidig valgt på en sådan måde, at de giver en nogenlunde sammenhængende undervisning i kristendommen. Har man gennemgået både »At tro på Kristus« og »At leve med Kristus«, skulle man altså i det mindste have fået et overfladisk kendskab til den kristne tro.

Til sankthansdag (24. juni), sanktmikkelsdag (29. sept.) og allehelgensdag (1. nov.) er der særlige andagtsstykker bag i bogen.

Vi taler om det, vi ved (Joh 3,11).

Dagens evangelium taler om den hellige treenighed på samme måde, som hele Bibelen gør det. Den nævnes ikke direkte ved navn. Der findes ingen teoretiske eller systematiske udredninger om den. Og alligevel er den der hele tiden. Sådan er Gud, den eneste sande Gud, og sådan har han åbenbaret sig for os. Han møder os som Faderen, som Sønnen og som Helligånden. Det vigtigste er ikke at forstå, *hvordan* han kan være det på én gang. Det vigtigste er at møde ham, sådan som han faktisk er, så man tror på ham som sin Far, sin Frelser og sin gode Hjælper, der vejleder os. Lytter man flygtigt til trinitatissøndagens evangelium, synes man måske ikke, at det overhovedet drejer sig om Treenigheden. Men det gør det lige præcis. Når Nikodemus taler om Gud, mener han Faderen, Skaberens, vort og hele verdens ophav, han, som leder folkernes skæbne og sørger for os hver dag. For ham var dette Gud – sådan som det også er det for så mange mennesker i dag.

Men nu gør Jesus det klart, at Gud ikke bare er Skaberens. Med nogle korte sætninger tegner han omridset af anden og tredje trosartikel. Han taler om Menneskesønnen, det eneste væsen på denne jord, som er steget ned fra Himlen. Han har levet hos Gud og var selv Gud. Han er kommet for at blive ophøjet. Først i fornedrelsen, på korset, ligesom kobberslangen i ørkenen – som et frelsens tegn for alle dem, som ellers var dømt til at dø. Siden i ære og herlighed ved Faderens højre hånd. Hele verden skal vide, at han er Gud, og at enhver, som tror på ham, skal have evigt liv.

Men der er mere endnu at sige om Gud. Jesus taler også om Ånden. At tro betyder at blive født til et nyt liv. Det liv kan kun Ånden skænke. Man fødes til det »af vand og ånd«. Vandet er dåben. Ånden er Helligånden, som skaber troen i vore hjerter ved ordet, ved evangeliet. Således bygges den kirke, som er Åndens tempel.

I nogle korte sætninger har Jesus her antydnet det, som vi søndag efter søndag bekender i den apostolske trosbekendelse. Og det er ikke teorier eller spekulationer. Sådan er Gud. Sådan har han givet sig til kende for os. Jesus siger det, og vi kan sige med ham: Vi taler om det, vi ved. Hverken mere eller mindre.

Hellige, treenige Gud! Hvordan skulle jeg kunne fatte dit væsen? Du er Gud, og jeg et menneske. Du er den uendelige, uudgrundelige, ufattelige. Hvordan skulle jeg kunne måle dine hemmeligheders bundløse dyb? Hvordan skulle min tanke kunne gribe om det, som er vældigere end universet, og mere gådefuldt end alle livets undere? Men nu har du i din barmhjertighed skabt mig sådan, at jeg kan møde dig og få et glimt af dit uudgrundelige væsen. Du er kommet til mig, og netop sådan vil jeg tage imod dig. Så tilbeder jeg dig og takker dig, du, som er min gode Far, min kære Frelser, min trofaste Hjælper på salighedens vej. Lovet og priset være dit navn, du hellige treenige Gud. Amen.

DDS 11

Og vi er vidner om dette, vi og Helligånden, som Gud har givet dem, der adlyder ham (ApG 5,32).

I dagens bibelvers har vi atter mødt Treenigheden som den virkelighed, der ligger bag alt, hvad vi ved om Gud.

Jøderne var religiøse. De troede på Gud, en barmhjertig og retfærdig Gud, som ville, at hans folk skulle leve efter hans bud – næsten som også mange af vor tids religiøse mennesker tror. Men denne gudstro var nu kommet i uløselig konflikt med virkeligheden, med begivenheder, som rent faktisk var indtruffet i Jerusalem. Gud havde sendt sin søn til verden. Han var blevet forkastet og korsfæstet, men Gud havde oprejst ham fra de døde. Og Gud havde udgydt sin Ånd. Det var ham, som nu vidnede.

Apostlene, disse ganske jævne mennesker, prædikede med en overbevisningskraft, som farisæerne og de skriftkloge – rigets klogeste teologer og højtagede samfundsledere – aldrig havde kendt magen til. Det var ikke en ny lære, apostlene prædikede (de henviste jo til Skrifterne i hver anden sætning!). De sagde, at der var sket noget nyt. Gud havde opfyldt de løfter, som han havde givet gennem alle profeterne: løftet om Messias og løftet om Ånden. De var så sikre på dette, at de trodsede hele samfundet og rent ud erklærede, at de havde i sinde at gøre lige præcis det, som man udtrykkelig forbød dem at gøre. De måtte jo adlyde Gud mere end mennesker!

Det nye, som var sket, var altså løfternes opfyldelse. Det nye, som nu var en virkelighed og ikke bare et løfte, var Sønnen og Ånden. Apostlene prædikede altså om noget, som virkelig var sket, noget, som bevirkede, at man nu var i stand til at kende Gud og komme til ham på en måde, som før var umulig. De prædikede om de begivenheder, som vi kristne lytter til og oplever på ny i søndagsteksterne i den første halvdel af kirkeåret, den del, som kaldes den festlige, og som sluttede i lørdags. Disse begivenheder havde lagt

grunden til et nyt liv. For dem såvel som for os. Det er et liv i tro på Faderen, Sønnen og Helligånden. Det er det liv, vi nu skal høre om – og leve! – i trinitatistiden.

Kære, treenige Gud! Vi takker dig for det, som vi har fået lov til at se og modtage og ane af din uudtømmelige rigdom. Det er langt mere, end nogen af os fuldt ud kan fatte eller tage imod eller leve op til. Og alligevel er du uendeligt meget større, dybere og rigere! Når vi engang får dig at se, som du er, ansigt til ansigt, skal vi fatte det bedre. Men også da vil du bestandig have noget nyt at give, noget, som overgår, hvad vi tidligere har set. Og dog er du altid den samme, og hvordan du end møder os, føler vi det samme sindelag og ved, at det er dig, du, vor Skaber, Frelser og Trøster. Lovet være dit navn, du som er Fader, Søn og Ånd, du hellige Treenighed. Amen.

DDS 596,3

På denne tid begyndte de græsktalende jødekristne at knurre mod de hebraisktalende over, at enkerne iblandt dem blev tilsidesat (ApG 6,1 – DO 1948).

Hvor er det godt, at den slags omtales i Bibelen!

Vi forestiller os gerne, at den første kristne menighed var en idealmenighed, bestående af lutter helliggjorte, helt igennem fromme mennesker. Og sandt er det, at urmenigheden var en levende menighed. Det viste sig blandt andet i glæden over at få lov til at vidne. Der blev bestandig flere ved gudstjenesterne og nadverfejringen. Det viste sig også i den indbyrdes kærlighed. Man tog sig af alle, og ingen led nød.

Men også en levende menighed består af syndere, som stadig har det gamle menneske i behold. Sande kristne har stadig den gamle natur i sig. De korsfæster kødet, men også blandt de kristne sker det, at det gamle menneske dukker op. Sådan gik det også i urmenigheden. Der var nogle, som hævdede, at ikke alt gik rigtigt til ved den daglige uddeling. Man klagede og kritiserede. Den slags kan også forekomme blandt levende kristne. Men der sker også noget andet: Man løser problemerne uden bitterhed og uden hensyn til prestigen.

Her ser vi altså, hvordan Guds kirke behandler den slags problemer. For det første var der en ledelse: apostlene, som var kaldede af Gud. De var ikke diktatorer. De sammenkaldte hele menigheden og fremlagde deres forslag. Men der blev aldrig nogen diskussion om, hvordan sagen skulle afgøres. Her var både en ydre ordening – apostelembedet – og en Åndens enhed – alle var villige til at lade Gud gå i rette med dem. Man var ikke ude efter syndebukke og fastsatte ingen straf. Apostlene tog deres del af skylden. De havde ikke varetaget deres pligter, som de burde. Nu indrettede alle sig på en fornuftig og retfærdig løsning. Og løsningen blev at oprette et nyt embede ved siden af apostlenes. Man plejer at kalde de syv for de første diakoner, men så skal man huske, at

de ikke kun tog sig af det, som vi kalder diakoni, men også kunne hjælpe til med forkyndelse og evangelisation, sådan som vi hører, at Stefanus og Filip gjorde. I al fald har vi her i en nøddeskal det, som kendetegner et kirkeligt embede. De syv valgtes af menigheden. De skulle jo virke på grundlag af menighedens kald og i tjeneste for den. Men det betød ikke, at de havde fået deres kald fra mennesker. De havde fået det af Guds kirke, og det var som tjenere for Kristus, de skulle udføre deres kald. Det var derfor, de skulle træde frem for apostlene, som så indviede dem under bøn og håndspåbyggelse – nøjagtig som det sker den dag i dag med diakoner og diakonisser. Kirken er Kristi kirke. Det er ham, der er Kirkens hoved. Her bestemmer hverken præster eller lægfolk, men alene Kristus. Der findes en ydre ordning; der findes tillidsmænd og beslutningsprocesser, men de, som deltager i beslutningen, gør det på Kristi vegne og som hans tjenere. Det er et af kendetegnene på den levende menighed.

Kære Helligånd! Kom til os i vores menighed. Du ved, hvor meget vi behøver det. Gør os alle til levende lemmer på vor Herre Kristus, så vi drives af dig og følger din vilje. Giv os din visdom, så vi altid ser, hvad der er bedst for din kirke. Giv os din kærlighed, så vi glemmer alle forurettelser og forargelser og alene tænker på, hvordan vi skal tjene dig bedre. Giv os din kraft, så vi benytter enhver lejlighed til at hjælpe mennesker til at finde hjem til din kirke. Hellige os, så alle kan se, at vores kirke er din kirke og den levende Guds menighed. Amen.